

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/270/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

11/2012. (II. 15.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. április 13-án előterjesztett **panaszát** a 2012. február 15-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos a 2011. április 13-án elektronikus levél formájában az Országos Rendőr-főkapitányság Ellenőrzési Szolgálat Központi Panaszirodájánál (továbbiakban: Panasziroda) terjesztette elő panaszbeadványát.

Abban előadta, hogy 2010. augusztus 19-én bejelentést tett a Budapesti Rendőr-főkapitányság Kerületi Rendőrkapitányságán, amire azóta sem kapott a rendőrségtől választ. A bejelentése alapján felvett jegyzőkönyvet arra tekintettel, hogy az a rendőrségnél elérhető, panaszához nem mellékelte.

2011. március 9-én délelőtt 10 és 11 között a panaszos személyesen érdeklődött a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon arról, hogy a fent említett – 2010. augusztus 19-én tett –

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

bejelentésnek mi lett a sorsa, ott azonban csak a kapuig jutott. A „kapus” telefonált az ügyében, de a hívott számon kollégája nem tudott semmit a panaszos bejelentéséről. Ezután egy másik számon próbálkozott, ahol már némi információval tudtak szolgálni, de a panaszos nem kapott egyértelmű választ. Végül arról tájékoztatta a kapus a panaszost, hogy utóbb valaki fel fogja hívni azzal kapcsolatban, hogy korábbi bejelentésének mi lett a sorsa.

Mivel egy hét alatt nem hívta az ügyel kapcsolatban senki, a panaszos valamikor március közepén, elektronikus úton előterjesztette a jelen beadványa mellékletében olvasható panaszt. Arról azonban később, 2011. április 13-án – tehát jelen panaszbeadvány előterjesztésének a napján – az derült ki, hogy nyoma sincs a rendszerben.

2) A Panasziroda munkatársa 2011. április 19-én levelet küldött a panaszosnak – amelynek tartalmát jelen állásfoglalás lenti II. részének 1) pontja ismerteti.

A panaszos 2011. április 19-én újabb levelet írt a Panaszirodának. Abban felháborodottságának adott hangot és a rendőrség szakmai hozzáértését kérdőjelezte meg a 2010. augusztus 19-ei bejelentés elintézetlensége és az azóta eltelt időben a rendőrség ügyintézése kapcsán szerzett negatív tapasztalatai miatt.

3) 2011. május 1-jén a panaszos egy további levélben fordult az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatának vezetőjéhez, amelyben megismételte kifogásait a rendőrség ügykezelésével kapcsolatban, és amelyhez csatolta a Panasziroda munkatársaival azt megelőzően folytatott levelezését.

4) Mivel az ORFK által megküldött iratok alapján nem volt egyértelműen megállapítható a panasz tárgya, a Testület levélben fordult a panaszoshoz, és az abban feltett kérdések megválaszolásával panaszának pontosítását kérte tőle. A Testület panasz-kiegészítési felhívására a panaszos 2011. július 11-én kelt, ironikus hangvételű levelében válaszolt. Abban csupán annyit közölt, hogy az ügy megértéséhez ismerni kell a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon tett bejelentését, a Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának levelében írtakat, 2011. május 25-én határozatát és a jegyzőkönyvet, valamint a Budapest Kerületi Ügyészség levelét. Mindezek alapján kérte, hogy a Testület vizsgálja ki az ügyét.

II.

A Testület rendelkezésére bocsátott rendőrségi dokumentumokból a panaszüggyel összefüggésben az alábbiak voltak megállapíthatóak.

1) A Panasziroda munkatársa 2011. április 19-én kelt levelében arról tájékoztatta a panaszost, hogy a 2010-es év folyamán több alkalommal érintette műszaki hiba a rendőrségi internetes portált és azon belül az „Állampolgári bejelentések” menüpontot, aminek következtében a rendszer a kitöltött űrlap elküldését jelezte vissza, annak tartalma azonban ténylegesen nem érkezett meg a címzett rendőri szervhez. Erre tekintettel kérte a panaszost, hogy 2010. augusztus 19-én tett bejelentését ismételten juttassa el elektronikus úton a rendőrségnek, és az ügymenet gyorsítása érdekében levelét közvetlenül a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra küldje.

2) A Panasziroda munkatársa ezt követően, 2011. április 21-én kelt levelében arról tájékoztatta a panaszost, hogy felháborodott, ironikus, kioktató hangvételű, 2011. április 19-i beadványát megkapták. Felhívta továbbá a panaszos figyelmét arra, hogy a rendőrség internetes portáljának üzemeltetése nem a Panasziroda vezetőjének a feladata, és a weboldal-üzemeltetéssel kapcsolatban nem terheli őt semmilyen kötelezettség. Az esetleges műszaki hibákról a rendőrség különböző szervezeti egységei csak utólag értesülnek. Ennek ellenére, amint tudomásukra jutott a probléma, soron kívül tájékoztatták az üzemeltetőt, az ORFK Szóvivői Irodáját a hiba elhárítása érdekében. A javítást természetesen a program készítői elvégezték. Felhívta továbbá a munkatárs a panaszos figyelmét arra, hogy az elektronikus levelezőrendszer használata nem minősül elektronikus ügyintézésnek, ellenben erre a célra hozták létre az Ügyfélkaput, amelynek segítségével a lakosoknak lehetősége nyílik az elektronikus ügyvitelre.

Közölte a munkatárs a panaszossal azt is, hogy az elektronikus iktatási rendszerben található egy, a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon 2010. augusztus 25-én iktatott ügy, tekintettel azonban arra, hogy büntetőeljárásról van szó, a Panasziroda az iratokba csak korlátozott betekintéssel rendelkezik. Ez utóbbi okból kérte a panaszost, hogy meg nem érkezett beadványának tartalmáról nyújtson tájékoztatást annak érdekében, hogy el lehessen dönteni, mely eljárási szabályokat kell alkalmazni az ügyben. Jelezte végül azt is, hogy a panaszos legutóbbi beadványát egyébiránt soron kívül továbbították a BRFK Kerületi Rendőrkapitánysághoz a szükséges intézkedések megtétele céljából.

3) A r. százados, a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságának mb. kapitányságvezető-helyettese 2011. április 28-án kelt és a panaszosnak címzett levelében a Panasziroda által megküldött panasz alapján a következő tájékoztatást adta.

A panaszos 2010. augusztus 19-én bejelentést tett a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon. Abban előadta, hogy 2006. és 2009. február 10. között a S. E. Zrt. kereskedelmi igazgatója volt. A munkahelyén 2007. évtől folyamatosan, több alkalommal fordult elő az, hogy egyes termékekre nem valós származási igazolást állítottak ki ismeretlen személyek. A valótlan tartalmú igazolások miatt a Ny. Vám- és Pénzügyőrség folytatta az eljárást. Az ügy alapjául szolgáló történések következtében a S. E. Zrt. egyik ügyfele, a F. P. SRL 2007-ben anyagi hátrányt szenvedett, amelyet a S. E. Zrt. azzal kívánt kompenzálni, hogy kárának mértékében árengedményt adott a F. P. SRL-nek.

A százados megállapítása szerint mivel a hamis származási igazolások ügyében az eljárást a Ny. Vám- és Pénzügyőrség lefolytatta, abban a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság nem rendelkezik kompetenciával. Az pedig, hogy a S. E. Zrt. milyen módon kártalanítja a cég által érintett ügyben anyagi kárt szenvedett másik céget, amennyiben bűncselekményt nem valósít meg, nem képezi büntetőeljárás tárgyát. Figyelemmel arra, hogy a panaszos bejelentése alapján sem bűncselekmény, sem szabálysértés nem volt megállapítható, eljárás indítására nem került sor.

4) A panaszos meghallgatásáról készült, az ORFK Ellenőrzési Szolgálatánál 2011. május 11-én rögzített jegyzőkönyvben a panaszos úgy nyilatkozott, kéri, hogy a rendőri intézkedés (értesítés) elmaradása miatti panaszát a Testület vizsgálja ki. Hozzáfűzi, hogy panaszait korábbi beadványai tartalmazzák. Kéri továbbá, hogy a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság a bejelentése elutasításáról hozzon alakszerű határozatot.

5) A Testület telefonon kereste meg a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságot, hogy tájékoztatást kérjen arról, hogy a kapitányság kapuőri szolgálatát a rendőrség állományába tartozó személyek vagy civil biztonsági őrök látják el. A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság úgy tájékoztatta a Testületet, hogy a kapitányság ajtajában általában nem rendőrök, hanem a fegyveres biztonsági szolgálat tagjai fogadják az oda érkezőket. Csupán a fegyveres biztonsági szolgálat tagjainak esetleges megbetegedése esetén látják el a „kapus” feladatait rendőrök.

6) A Testület írásbeli megkeresésére a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság vezetője 2012. december 12-én kelt levelében azt a tájékoztatást adta, hogy a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság objektumának védelmét fegyveres biztonsági őrök látják el, azok hiánya esetén hivatásos rendőrök.

A panaszbeadványban megjelölt időpontban, 2011. március 9-én délelőtt 10-11 óra közötti időszakban egy közalkalmazott, fegyveres biztonsági őr látta el az objektum védelmét.

7) A közalkalmazott 2012. január 17-én kelt jelentésében előadta, hogy 2011. március 9-én 7 órától 19 óráig objektumőri szolgálatot látott el a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon. Szolgálat teljesítése során megjelent a panaszos, aki a 2010 decemberében keletkezett ügyével kapcsolatban kért felvilágosítást. A segédhivataltól kapott információ alapján ügyének előadója a r. százados a Vizsgálati Osztály Gazdaság- védelmi Alosztály vezetője volt. Ezért a Vizsgálati Osztály titkárságát értesítette, a panaszos kéréséről. Mivel előzetes időpont-egyeztetés nem történt a panaszos és az előadó között, fenti napon a panaszost nem tudta fogadni az előadó. A titkárság a panaszostól telefonos elérhetőséget kért, amit a közalkalmazott közvetített részükre.

A nagy ügyfélforgalomra, és az azóta eltelt hosszú időre tekintettel, pontos részletekkel a közalkalmazott nem tudott szolgálni a beszélgetésről, és azt sem tudta megmondani, hogy mikorra ígértek a titkárságon visszahívást a panaszosnak.

8) A r. százados 2012. január 18-án kelt jelentésében előadta, hogy a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztályára 2011. május 19-én érkezették a Panasziroda átiratát, melyben kérték a panaszos által 2010. augusztus 19-én tett bejelentés – mely az ált. számot kapta, és amelyet irattárba helyeztek – kivizsgálását, és egyben a feljelentés elutasításáról szóló határozat elkészítését.

Ennek alapján 2011. május 25-én – adatgyűjtést követően – feljelentés elutasításáról hozott a r. százados határozatot, amelyet a panaszos testvére 2011. május 30-án átvett. Ezen határozat ellen a panaszos határidőn belül Be. szerinti panasszal élt, mely panaszt elbírálás céljából a r. százados 2011. június 14-én megküldte a Budapesti Kerületi Ügyészségnek. Az ügyészség 2011. június 15-én kelt levelében tájékoztatta a rendőrséget, hogy hatásköri és illetékességi okból a panaszt és a keletkezett iratokat megküldte a Fővárosi Főügyészség Kiemelt és Gazdasági Ügyek Osztályára elbírálás végett.

Ezt követően a BRFK Gazdaságvédelmi Főosztály Korrupciós Bűnözés Elleni Osztály Korrupciós Bűnözés Elleni Alosztály II. 2011. július 15-én arról tájékoztatta a r. századost, hogy a nyomozás lefolytatására őket jelölték ki, így az iratok eredeti példányainak megküldésére szólították fel, melynek a r. százados 2011. július 19-én eleget tett.

9) A Testület ismételt megkeresésére a BRFK Kerületi Rendőrkapitányság vezetője 2012. január 18-án kelt átiratában előadta, hogy a közalkalmazott a BRFK Rendészeti Szervek Objektumvédelmi és Őrszolgálati Főosztály Őrszolgálati Osztály Fegyveres Biztonsági Őrség Alosztály beosztottja, akit a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságra objektumvédelmi feladatok ellátása céljából helyeztek ki 2010. július 1-jével.

2011. március 9-én, a közalkalmazott objektumőri szolgálata idején a panaszos a rendőrkapitányságon kívánt tájékozódni az általa korábban tett bejelentéssel kapcsolatban. Az előírásoknak megfelelően a segédhivatalon keresztül beazonosította az ügy előadóját, aki a r. százados, a Vizsgáló Osztály Gazdaságvédelmi Alosztály vezetője volt. Ezt követően felvette a kapcsolatot a Vizsgáló Osztály titkárságával, ahol azt a tájékoztatást adták neki, hogy csak előzetes időpont-egyeztetés után tudnak foglalkozni a panaszossal, ezért elkérték az elérhetőségét, és az ügyfélnek visszahívást ígértek.

A történetekkel kapcsolatban a kapitányságvezető szóban meghallgatta a r. századost, aki elmondta, hogy a panaszossal a kérdéses időpontban, illetve közvetlenül utána sem beszélt, mivel hozzá az indított ügy csak 2011. május 23-án került. A panaszos ügyével előzőleg a Vizsgáló Osztály munkatársai érdemben nem foglalkoztak, mivel a bejelentés tartalma alapján nem lehetett büntetőeljárást indítani, arra később, 2011. májusában került sor, amikor a feljelentést határozattal elutasították.

A kapitányságvezető szerint tehát a fentiek alapján megállapítható, hogy a közalkalmazott 2011. március 9-én 10 és 11 óra között a panaszossal folytatott párbeszéde során tett intézkedéseire nyilvánvalóan rosszul emlékezett, mivel akkor a panaszos által bejelentett ügygel a Vizsgáló Osztály érdemben nem foglalkozott. A panaszos 2010. augusztus 19-én kelt bejelentését korábban irattárba helyezték. Tekintettel a napi szintű nagyszámú ügyfélforgalomra, illetve az azóta eltelt időre, a közalkalmazott nem emlékezhet tisztán a történetekre. Nem sikerült továbbá azt sem megállapítani, hogy a kérdéses napon melyik előadóval vagy titkárnővel beszélt, és milyen információkat kapott, illetve annak megfelelően milyen információkat adott át a panaszosnak.

A Robotzsaru NEO ügyviteli rendszer áttekintése során a fent leírtak megerősítést nyertek.

III.

1) A Testület a panaszbeadvány kapcsán mindenekelőtt hatáskörének vizsgálatát végezte el.

A Testület hatáskörét a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V., és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
 - a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
 - a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A panaszos panaszbeadványában egyrészt azt kifogásolta, hogy egy bűncselekmény elkövetéséről tett bejelentést 2010. augusztus 19-én, amelyről ideiglenes szám alatt jegyzőkönyvet készítették, az ügyében azt követően azonban semmiféle tájékoztatást nem kapott a rendőrségtől.

A rendőrség által megküldött iratokból megállapítható, hogy a panaszos bejelentését büntetőeljárású számon iktatták, majd a feljelentését bűncselekmény hiányában elutasították. Erről azonban valóban nem értesítették a panaszost a döntés meghozatalakor, csupán egy 2011. április 28-án kelt levélben. Később a panaszos beadványainak hatására 2011. május 25-én alakszerű határozatban is elutasították a feljelentését.

A feljelentés elintézésének – így adott esetben elutasításának – szabályait a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) rendelkezései tartalmazzák. A fentiekben részletezett hatásköri szabályok miatt azonban a Testületnek nem áll módjában vizsgálatot folytatni a rendőrség azon magatartásával összefüggésben, amelyet nem az Rtv. hivatkozott szabályai, hanem egy másik jogszabály, jelen esetben a Be. előírásai alapján – nyomozóhatóságként eljárva – végez.

Nem értékelhette ezért a Testület a konkrét esetben azt, hogy a feljelentés elutasítása kapcsán tanúsított rendőrségi eljárás jogszerű volt-e.

Vizsgálatot folytatott ugyanakkor a panaszos azon kifogása kapcsán, amely szerint 2011. március 9-én, amikor a panaszos a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon személyesen jelent meg annak érdekében, hogy 2010. augusztus 19-én tett bejelentésének sorsáról érdeklődjön, nem kapott érdemi felvilágosítást, és bár azt ígérték neki, hogy az ügyben felhívják, utóbb arra sem került sor.

Az eljárás során a Testület megállapította, hogy a panaszolt intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát az alábbiak szerint.

2) A panaszos beadványában előadja, hogy amikor 2011. március 9-én a BRFK Kerületi Rendőrkapitányságon arról érdeklődött, hogy a fent említett – 2010. augusztus 19-én tett – bejelentésnek mi lett a sorsa, azt ígérte neki a „kapus”, hogy majd visszahívják, amire azonban utóbb nem került sor.

A BRFK Kerületi Rendőrkapitányság úgy tájékoztatta a Testületet, hogy a kapitányság kapujában a sérelmezett események idején egy fegyveres biztonsági őr látott el szolgálatot. Az érintett a panaszos kifogásai kapcsán előadta, hogy emlékszik arra az esetre, amikor a panaszos tőle felvilágosítást kért, és megjelölte azt a személyt, illetve szervezeti egységet,

amellyel egyeztetve a panaszosnak ígéretet tett arra, hogy kérdései megválaszolása érdekében az ügyében érintett rendőr a későbbiekben visszahívja.

A biztonsági őr által megjelölt rendőr ugyanakkor az őr állításaival ellentmondó nyilatkozatot tett a sérelmezett események kapcsán. Azt állította, hogy őt vagy osztályát az őr bizonyosan nem hívhatta, mert a felvilágosítás-kérés idején a panaszos ügyében nem folytattak vizsgálatot, az iratok akkor az irattárban voltak.

A Testület vizsgálata során az Rtv. 24. § (1) bekezdésének rendelkezéseire volt figyelemmel, eszerint a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A fenti körülmények ismeretében a panaszosi előadás kapcsán a Testület az alábbi megállapításokat teszi.

a) Noha az Rtv. 4. § (3) bekezdése szerint az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv személyi állománya hivatásos állományú rendőrökből, kormánytisztviselőkből, közalkalmazottakból, valamint a Munka Törvénykönyvéről szóló törvény hatálya alá tartozó munkavállalókból állhat, a Testület hatásköre csak az Rtv. IV.-VI. fejezeteiben szabályozott rendőri intézkedések vizsgálatára terjed ki, amely rendelkezések a fent utalt felsorolásból csupán a rendőrökre nézve tartalmazznak előírásokat, a személyi állomány többi tagjára nem.

Emiatt a Testületnek nem állt módjában állást foglalni arról, hogy a panaszost a kapuőri feladatokat ellátó személy megfelelő tájékoztatásban és jogszerű elbánásban részesítette-e.

b) Mivel ugyanakkor a biztonsági őr úgy nyilatkozott, hogy panaszos felvilágosítás-kérése kapcsán telefonon beszélt a panaszos ügyének előadójával, és csupán az ő tájékoztatását és ígéretét tolmácsolta, a Testület kísérletet tett arra, hogy a megkérdezett rendőrt beazonosítsa, és nyilatkoztassa a történetéről. Úgy ítélte meg ugyanis, hogy a panaszos felvilágosítás-kérése a megkérdezett rendőr oldalán keletkeztetett kötelezettséget az Rtv. 24. §-a értelmében vett segítségnyújtásra.

A fent hivatkozott – és az Rtv. 24. §-ában rögzített – rendelkezések értelmében a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A konkrét esetre vetítve az idézett jogszabály szövegét, kétség kívül megállapítható, hogy a panaszos által tett beadvány alapján indult eljárásról, illetőleg az azzal kapcsolatosan született rendőrségi döntésekről az ügy előadója jogosult és köteles is volt felvilágosítással szolgálni.

A panaszos ügyének előadójától tehát joggal várt el tájékoztatást az ügy állásáról.

A Testület vizsgálatának gátját szabta azonban az a körülmény, hogy a biztonsági őr az eseményekre feltehetően rosszul emlékezett, mert a rendelkezésre álló egyéb információk alapján kizárható volt, hogy a panaszos személyes megjelenésekor azzal a rendőrrel beszélt, akit nyilatkozatában megjelölt.

A rendelkezésre álló egyéb információk alapján sem volt beazonosítható az a személy, akitől a biztonsági őr a panaszos kérése kapcsán felvilágosítást kérhetett, és az sem volt tisztázható, hogy az érintett a panaszosnak – a biztonsági őrön keresztül – pontosan milyen tartalmú

tájékoztatást nyújtott, illetőleg, hogy az események kapcsán megfelelően eleget tett-e az Rtv. 24. §-ában rögzített kötelezettségeinek.

c) A Testület – figyelemmel a 304/2009. (X. 14.) számú állásfoglalásában kifejtettekre – ugyanakkor egy további indokot is látott a sérelmezett események értékelésére. A hatáskörére irányadó szabályok szerint ugyanis adott panasz kapcsán a Testületnek azt kell vizsgálnia, hogy a panaszos szenvedett-e alapjogsérelmet a rendőri intézkedés (kötelezettségsértés vagy mulasztás) során, és nem feladata annak vizsgálata, hogy a rendőrségen belül pontosan kik és milyen mértékben felelősek az alapjogsértő helyzet kialakulásáért.

Jelen esetben ezért annak ellenére, hogy nem tudta beazonosítani a tájékoztatást adó rendőrt, a Testület mégis indokoltan tartotta vizsgálni a rendőrség felelőségét az alábbiak miatt. Amikor a panaszos a kapustól felvilágosítást kért, akkor nem személy szerint a közalkalmazottként foglalkoztatott kapuőrrel, hanem a rendőrségtől, mint közhatalmat gyakorló szervezettől várta a választ. A panaszosnak ugyanis a Testület álláspontja szerint nem kell azzal tisztában lennie, hogy az a szerv, amelyhez ő segítségért fordul, milyen módon szervezi a belső munkáját, kit milyen jogviszony keretében alkalmaz, és az adott jogviszonyra milyen jogszabályi és belső iránymutatók vonatkoznak. A panaszos jogos igénye az volt, hogy amennyiben ő segítségre, felvilágosításra szorul, azt megkapja a rendőrségtől, vagy a szerv képviselőjében vele szemben közvetlenül fellépő személytől.

A biztonsági őr a Testület megkeresése alapján egyértelműen úgy nyilatkozott, hogy a panaszostól személyes megjelenése alkalmával elkérte elérhetőségét, és arról tájékoztatta, hogy ügyével kapcsolatosan a rendőrségtől keresni fogják. Ez az előadás egybecseng a panaszos állításával. Megállapítható tehát, hogy a panaszos a rendőrségről azzal távozott, hogy a kért felvilágosítást utóbb telefonon kapja majd meg. Erre azonban a panaszosi állítás szerint nem került sor, amely előadást a rendőrség sem cáfolta.

A Testület a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a panaszolt esetben a rendőrség a panaszossal szemben bizonyosan mulasztott, amely magatartás a panaszos oldalán alapjogsértést valósított meg.

Jelen esetben a hibás tájékoztatással, illetve a mulasztással okozott jogsérelem több hiányosságra vezethető vissza, pl. az információáramlás bizonytalanságára vagy arra, hogy a kapuőri feladatokat a rendőri szerveknél ellátó civil személyek bizonyosan nem rendelkeznek – megfelelő képzés hiányában nem is rendelkezhetnek – rendőrszakmai kérdések megválaszolásához szükséges ismeretekkel.

Ezek a hiányosságok azonban a jogsérelem kimentésére már csak azért sem alkalmasak, mert a közhatalmat gyakorló szervek nem hivatkozhatnak alappal saját belső nehézségeikre az állampolgári jogok biztosításának elmaradása esetén. A BH1990.153. számon közzétett jogesetben az elsőfokú bíróság nem találta alaposnak a kártérítési felelőség alóli kimentésre vonatkozó azon alperesi védekezést, hogy az építési tilalom ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzésének elmaradása munkaszervezési problémák miatt országos gyakorlat, ezért felróható mulasztásként nem értékelhető. A másodfokú bíróság jogerős döntése ellen benyújtott törvényességi óvás nyomán eljáró Legfelsőbb Bíróság ezt kiegészítette azzal, hogy „az alapvető állampolgári jogosultságokat korlátozó államigazgatási intézkedések során az ügyintéző szerveknek különös figyelemmel, a lehető legkisebb hátrány okozásával kell eljárni; ehelyett az alperes ügyintézője még a kötelező gondosságot is elmulasztotta.”

Mindezekre tekintettel a Testület jelen esetben sem fogadta el a mulasztás igazolására az adott rendőri szervnél felmerült munkaszervezési problémákat, és a tájékoztatás elmaradása miatt megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.

IV.

A jogsérelem súlyának megítélésékor a Testület jelentőséget tulajdonított annak, hogy utóbb a rendőrség megtette a szükséges intézkedéseket a mulasztás orvoslása érdekében, és a panaszos a bejelentése alapján indított eljárásról, annak kimeneteléről tájékoztatást kapott. Erre tekintettel a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét csekély fokúnak minősítette, és – az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján – a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2012. február 15.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes, előadó testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András
testületi tag